

FREMLÆGGELSE AF NLK RAPPORTEN

PROREKTOR SØREN E. FRANDBSEN
AARHUS UNIVERSITET

NLK – I KORTE TRÆK

- › Del af regeringsgrundlaget – oktober 2011
- › Udpeget af regeringen – marts 2012
- › Statusrapport – 26. september 2012
- › Endelig rapport – 18. april 2013

12 medlemmer og et sekretariat

- › Udpeget grundet personlige kompetencer

Opgaven

- › Vækst og udviklingsmuligheder
- › Mere og bedre natur
- › Forbedret miljøtilstand
- › Ingen statsfinansielle konsekvenser
- › Ét år

ARBEJDET APRIL 2012-APRIL 2013

- › 12 møder, fem faglige workshops og tre arbejdsgrupper
- › Åbningskonference og afsluttende pressemøde

- › Løbende og tæt dialog med de væsentligste interessenter (24)
- › Flere end 150 bilaterale møder
- › Samspil med Vækstteam Fødevarer

- › Væsentlige analytiske bidrag fra KU (IFRO) og AU (DCA og DCE)
- › Kammeradvokaten
- › Et dygtigt sekretariatet

- › Alle baggrundsrapporter er tilgængelige på www.naturoglandbrug.dk

44 ANBEFALINGER OG 144 HANDLINGER

---

44 anbefalinger

- > 24 er målrettet natur, miljø og biodiversitet
- > 20 er målrettet vækst, beskæftigelse og indtjening

144 handlinger, herunder konkrete forslag til nye initiativer

- > 72 er målrettet natur, miljø og biodiversitet
- > 72 er målrettet vækst, beskæftigelse og indtjening

VISION

Natur- og Landbrugskommissionens vision er at skabe:

- › En rig og mangfoldig dansk natur, hvor den danske befolkning og turister kan opleve naturen i det åbne land, i skovene og langs kysterne
- › Et landbrug, som er økonomisk, miljømæssigt og socialt bæredygtigt
- › Et landbrug, som producerer konkurrencedygtige, bæredygtige, velsmagende og sunde kvalitetsfødevarer
- › Et landbrug, som internationalt viser vejen for en ressourceeffektiv produktion i størst mulig balance med natur, klima og miljø
- › Et landbrug, som fortsat og i stigende omfang bidrager til at skabe beskæftigelse, vækst og dynamik i det danske samfund

VURDEREDE EFFEKTER

Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger vil samlet set – såfremt de gennemføres i deres helhed – føre til:

› **Øget indtjening og beskæftigelse i landbruget**

samtidig med, at der skabes:

› **Væsentlige samfundsmæssige gevinster for natur, miljø og klima**

Der er mange årsager og enkeltbidrag til den samlede positive effekt, blandt andet de foreslåede omlægninger og ændringer af:

- › Miljøreguleringen
- › Dansk udmøntning af den fælles EU-landbrugspolitik
- › Tiltag, der forbedrer kapitalfremskaffelses- og investeringsmuligheder

UDFORDRINGER, MULIGHEDER OG ANBEFALINGER

UDFORDRINGER

- > Vandmiljøets og naturens tilstand
- > Klimæændringer
- > Økonomisk situation i landbruget
- > Manglende investeringer

MULIGHEDER

- › International efterspørgsel efter fødevarer
- › Stor interesse for højværdiprodukter
- › Danske styrkepositioner
- › Stigende efterspørgsel på biomasse
- › Ny teknologi

Samlet set har dansk landbrug gode forudsætninger

ANBEFALINGER

- › Mere og bedre natur
- › Målrettet miljøregulering
- › Sprøjtemidler og drikkevand
- › Klimaindsats
- › Planlægning i det åbne land
- › Udvikling og afsætning af fødevarer
- › Erhvervelse og finansiering i landbruget
- › Produktion og udnyttelse af biomasse
- › Ny teknologi
- › EU's landbrugspolitik
- › Forskning – innovation – kompetencer
- › Effektiv forvaltning og kontrol

MERE OG BEDRE NATUR (10)

Anbefalinger

- › Klare mål for dansk natur og et nationalt naturnetværk
- › En ny naturfond
- › Bedre beskyttelse af naturen
- › Bedre udnyttelse af EU's støtteordninger

Effekt

- › Samlet ramme for prioritering og lokalisering
- › Mere natur og skov (minimum 5.000 ha/år)
- › Sammenhæng i den danske natur
- › Sikring af kvaliteten af den eksisterende natur
- › Bedre beskyttelse af sårbar og truede arter

MÅLRETTET MILJØREGULERING (11)

Anbefalinger

- › Fokus på miljømål
- › Målrettet og differentieret kvælstofregulering
- › Nye virkemidler
- › Ny regulering af husdyrbrug

Effekt

- › Forbedret vandmiljø
- › Mere målretning og omkostnings-effektivitet
- › Større fleksibilitet
- › Potentiale til større produktion for given miljøbelastning

DRIVHUSGASSER (3)

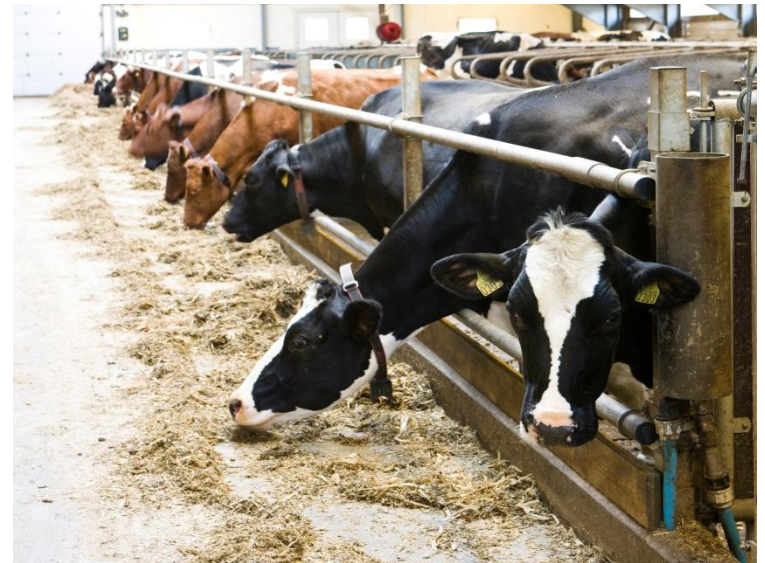

Anbefalinger

- › Drivhusgasregnskaber på bedriftsniveau
- › Pilot- og demonstrationsprojekter
- › Emissionsgrænser for husdyrbrug
- › Anlægsstøtte til biogas
- › Udtagning af lavbundsjord

Effekt

- › Reduktion af drivhusgasemissioner med cirka 200.000 tons CO₂-ækv i 2020

UDVIKLING OG VÆKST (12)

Anbefalinger

- › National eksportstrategi
- › Certificeringsordninger
- › Udvikling af højværdiprodukter
- › Styrket teknologiudvikling
- › Tilskudsmuligheder
- › Økologi
- › Bæredygtig biomasseproduktion

Effekt

- › Positiv sektorøkonomisk effekt
- › Positiv effekt på indtjeningen
- › Lille, men positiv effekt på beskæftigelsen

ERHVERVELSE OG FINANSIERING (8)

Anbefalinger

- › Fjernelse af barrierer for selskabsdannelse
- › Statsgaranterede kautionsmuligheder (Vækstfonden)
- › Nye låneordninger til grønne investeringer
- › Bedre skatteforhold for små brug
- › Bedre jordfordeling
- › Overvågning: "Landbrugsbarometer"

Effekt

- › Ny kapital – nye investeringer
- › Bedre muligheder for finansiering
- › Muligheder for at lette gældsbyrden
- › Øget professionalisering i erhvervet

UDGIFTER/FINANSIERING, MIO. KR./ÅR

Natur-, miljø- og klimainitiativer, i alt	-485 mio. kr.
Erhvervs- og vækstinitiativer, i alt	-310 mio. kr.
Finansiering via modulation	+300 mio. kr.
Finansiering vedrørende naturfond	+300 mio. kr.
Anden finansiering	+200 mio. kr.

FINANSIERING

- › Mulighederne for fleksibilitet i EU's landbrugspolitik skal udnyttes til fordel for den grønne omstilling – erhvervsmæssig udvikling og innovation og skabelse af flere samfundsmæssige goder i tilknytning til landbrugsproduktionen
- › De samlede anbefalinger kan rummes inden for en fleksibilitet på 5-6%
- › For en gennemsnitlig heltidsbedrift (150 ha) vil en sådan overførsel betyde cirka 20.000 kr. om året i mindre enkeltbetalingstilskud
- › Afgifter/gebyrer med videre til finansiering af blandt andet naturfonden

HVAD NU?

OPGAVEN ER LØST

- › Markant løft til naturen
- › Forudsætninger for et renere vandmiljø
- › Reduktion af landbrugets drivhusgasemission
- › Forbedrede indtjeningsmuligheder

NÆSTE SKRIDT

- › Natur, miljø og vækst er ikke modsætninger
- › Gode og holdbare løsninger
- › anbefalingerne skal ses samlet
- › Samarbejde og dialog
- › Helheder, balancer og kompromiser
- › Forudsætning: Lederskab og politisk ansvarlighed
- › Nu er det op til regering og Folketing

... ARBEJDET UDESTÅR DERFOR

For politikere og embedsmænd

- › Nedsat tværministerielt udvalg med Finansministeriet for bordenden
- › ... Men er processen politisk ledet?
- › ... Og kan vi forvente at få en samlet feed-back på anbefalingerne?

For landbruget og dets organisationer og de grønne organisationer

For videninstitutioner

- › Stort behov for evidensbaseret indsats
- › Teknologiudvikling
- › Nye samarbejdsformer og nyt perspektiv for myndighedsrådgivning
- › Uddannelsesområdet og professionalisering

... FOR VIDENINSTITUTIONER BL.A.

Natur og biodiversitet – behov for:

- › Samlet analyse af den danske biodiversitet
- › Konkret viden om arternes og levestedernes reaktionstid
- › Supplerende kortlægning af natur og metodeudvikling
- › Virkemiddelkatalog om omkostningseffektiv forvaltning
- › Viden om, hvilke arealtyper som bedst understøtter biodiversiteten

Vandmiljø – behov for:

- › Modeludvikling og nye målemetoder i forhold til emissionsbaseret regulering
- › Kvælstofretentionskortlægning og afledte forvaltningsværktøjer
- › Udpegning af risikoområder for fosfortab
- › Udvikling af nye målrettede virkemidler
- › Udvikling af ”blide” afgrøde- og dyrkningssystemer
- › Inddragelse af klimacændringer i kommende vandplaner